

Digitaliseret af / Digitised by

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
THE ROYAL LIBRARY

København / Copenhagen

Titel: Kristendemokrati på dansk

Ophav:

Ressourcetype:

Ressourcetype:

Oprindelsesdato: 2004

Emne:Partiprogram, partiprogrammer, program

Opstilling: DA-småtryk. Politik 8

Kommentar: Vedtaget af Kristendemokraternes hovedbestyrelse 11. september 2004

Relateret:

Relateret:

Copyright: Billedet er muligvis beskyttet af loven om ophavsret

KRISTENDEMOKRATI PÅ DANSK

Kristendemokraterne

Kristendemokrati på dansk

Indhold:

Kristendemokratisk ideologi

Kristendemokratisk samfundssyn

Kristendemokratiske i praksis – nogle eksempler

Kristendemokratisk tænkning som en proces

Vedtaget af
Kristendemokraternes
hovedbestyrelse
11. september 2004

Kristendemokrati på dansk

Politik drejer sig om, hvilke holdninger og livsværdier et samfund skal bygges på.

Således er der sammenhæng mellem politik og etik. Kristendemokratiets mål er et demokratisk samfund, der er præget af kristne etiske værdier.

Ethvert politisk parti har et menneske- og samfundssyn. For socialistiske partier har statens eller kollektivets interesser overordnet betydning ved fastsættelse af værdier og prioritering af disse. På nogle områder er det danske samfund præget af denne forældede samfundsopbygning, f.eks. ved tvungne tilhørsforhold inden for fagbevægelsen og arbejdsmarkedet.

Modsat findes liberalistiske ideologer, som nærer udstrakt tiltro til de økonomiske markeds kræfter, og som ønsker statens rolle så minimal, at individuelle fremskridt sker på fællesskabets bekostning. Dette syn på samfundsfællesskabet kan føre til egoisme og social uansvarlighed.

Social-liberalismens udgangspunkt er rent nytteetisk. Målet er størst mulig lykke/velfærd til flest muligt borgere. Social-liberalismen har således svært ved at acceptere et fast etisk udgangspunkt for samfundsindretningen, ligesom hensynet til den enkeltes værdighed nemt kan negligeres.

Konservatisme, der lægger vægt på tradition og bevarelse af samfundets værdier, kan i visse udgaver ligge tæt op ad kristendemokratiets. Men mens kristendemokratiets udgangspunkt altid er de kristne etiske værdier, har konservatismen ikke et på forhånd givet etisk udgangspunkt: Det afhænger af det

givne samfunds traditioner og normer, som kan ændres med tiden.

Kristendemokratiets er et alternativ til både socialisme, liberalisme og andre ideologier. Kristendemokraterne finder, at familien og de nære fællesskaber bør være de bærende enheder i samfundet - hverken staten eller det økonomiske marked. Økonomisk vækst bør aldrig være et mål i sig selv, men en bæredygtig økonomi kan være et middel til at skabe bedre vilkår for mennesker nationalt og globalt.

Dansk politik har i årtier været domineret af partier, hvis holdning har været bestemt af en liberal eller socialistisk tankegang med et økonomisk udgangspunkt. Konsekvenserne af årtier med forfejlet socialistisk og liberal politik er tydelige:

- Mennesket er blevet reduceret til et objekt i samfundsøkonomien i stedet for et værdifuldt individ.
- Mange mennesker har ikke de muligheder, som stærke og nære fællesskaber ville kunne give.
- Den økonomiske verdensorden har været med til at fastholde mange befolkninger i fattigdom.
- Udnyttelsen af naturens begrænsede ressourcer er øget ud over naturens egen bæreevne..

Kristendemokraterne tager som alternativ til denne forfejlede politik udgangspunkt i et ikke-materialistisk værdigrundlag. Kristendemokratiets finder sin inspiration i kristendommen. Kristendommen er ganske vist ikke en politisk ideologi, men i Bibelen udtrykkes værdier og normer, som er udgangspunkt for Kristendemokraternes politik. Imidlertid

orienterer kristendemokratiet sig ud fra den forudsætning, at der både er en sammenhæng og en forskel på kristendom og politik. Sammenhængen ligger i grundlæggende normer og værdier, som kristendommen bidrager med. Forskellen ligger i, at politikken alene har det gode samfund som målsætning.

Menneskers tro og livssyn har altid haft afgørende indflydelse på deres politiske tænkning. Den kristne kulturarv og kristendommen har gennem mere end 1000 år været en selvfølgelig etisk og politisk inspirationskilde i Danmark. Sådan bør det fortsat være.

Kristendemokraterne tager afstand fra værdirelativismen og kulturradikalismen og vil forsvare kristne etiske værdier i dansk politik.

KRISTENDEMOKRATISK IDEOLOGI

En ideologi er et sammenhængende sæt af ideer og værdier, der udtrykker hvilke principper, der bør være styrende for indretningen af samfundet. En ideologi kan ikke give svar på alle politiske spørgsmål. Der skal også tages hensyn til det enkelte menneskes aktuelle livssituation. På den anden side er det vigtigt at have ideologien som en række faste pejlemærker og ideer for ikke at ende i tilfældig stillingtagen fra sag til sag.

Den kristendemokratiske ideologi bygger på et kristent værdigrundlag og søger at udmønte det i praktisk politik. Det centrale i kristendemokratisk, idépolitisk tænkning er formuleret i følgende tre grundprincipper:

- Det kristne menneskesyn
- Næstekærlighedstanken
- Forvalteransvaret

Det kristne menneskesyn

Hvert eneste menneske er skabt i Guds billede som et enestående væsen og har derfor uendelig stor værdi. Det kristne menneskesyn indebærer, at ethvert menneske uanset race, køn, alder, kultur, religion, social placering eller enhver anden forskellighed er enestående og uerstatteligt. Derfor har alle samme ret til et værdigt liv.

Et menneske er ikke blot et eksemplar af menneskeracen eller et produkt af samfundet. Mennesket er en *person*. Det vil sige, at det vokser op til at blive ansvarligt for handlinger, som det selv selvstændigt beslutter at udføre. Mennesket har både materielle og ikke-materielle sider. Det er altså ikke blot et biologisk individ.

Det enkelte menneske har uendelig værdi, ukrænkelighed og selvstændigt ansvar for egne handlinger. Men mennesket er også fejlbarligt og handler egoistisk.

Mennesker er udstyret med en samvittighed, der muliggør erkendelse af almenmenneskelige etiske principper og grundvilkår, der er universelle og afspejler den menneskelige natur. Alle mennesker har derfor pligter og rettigheder alene af den grund, at de er mennesker. Ingen kan unddrage sig et ansvar for sine medmennesker og for samfundet.

Næstekærlighedstanken

Mennesket er skabt til fællesskab. Det enkelte menneske har ikke blot ansvar for sig selv; dets frihed er underlagt pligten

for at tage vare på sine medmennesker. Forholdet mellem individ og samfund er organisk. Det enkelte menneske kan ikke forstås isoleret fra andre mennesker. Mennesket er dybest set et socialt væsen, og det forstås kun fuldstændigt i dets forhold til medmennesket. Mødet med andre er udviklende for menneskets identitet. Derfor er tanken om de nære fællesskaber central for kristendemokraterne.

Alle i samfundsfællesskabet er ansvarlige for hinanden. Dette ansvar er ikke begrænset af nationale, etniske, religiøse eller andre skillelinier. Næstekærlighedstanken fører til en medmenneskelig solidaritet, som må være grænseoverskridende. Internationalt set indebærer næstekærlighedstanken dermed, at vi i den rige del af verden har et ansvar for at hjælpe med udviklingen af den fattige del af verden (u-landene).

Forvalteransvaret

Universet er skabt af Gud, og mennesket er sat til at forvalte den levende natur og de andre naturressourcer.

Forvalteransvaret er baseret på erkendelsen af, at Jordens ressourcer er sårbare og begrænsede. Naturen har værdi i sig selv (men ikke på linie med menneskets ubegrænsede værdi) og må værnes uafhængigt af, om det gavner mennesker eller ej. Der kræves omtanke og beskyttelse både for at bevare selve naturens mangfoldighed, som er en rigdom i sig selv, og for at sikre ressourcer til kommende generationers liv. Også kulturarven (herunder sproget, kunsten og historien) samt samfundets økonomi er omfattet af forvalteransvaret.

Økonomien er et middel ikke et mål. Samfundets økonomiske midler skal forvaltes ud fra respekten for det enkelte menneske, de nære sociale fællesskaber og naturen. Hverken den frie markedsøkonomi eller centralistisk planøkonomi kan skabe et samfund, der kan løse den opgave tilfredsstillende. Kristendemokraterne arbejder for en social og økologisk markedsøkonomi.

KRISTENDEMOKRATISK SAMFUNDSSYN

De tre ideologiske grundprincipper er bærende i al politisk tænkning hos Kristendemokraterne. Ud fra disse principper forsøger Kristendemokraterne at tage stilling til politiske spørgsmål inden for de tre hovedområder i politikken, dvs. i forhold til henholdsvis det enkelte menneske og dets nære sociale fællesskaber samt det danske samfunds forhold og det globale fællesskab. Kristendemokraterne fremhæver nogle principper for, hvordan samfundet bør indrettes:

Familien danner den grundlæggende enhed i samfundet. I familien er de enkelte medlemmer i særlig grad knyttet til hinanden og derfor også afhængige af og forpligtede over for hinanden. Her er der mulighed for at lære og opleve omsorg og ansvar.

Kristendemokraterne lægger afgørende vægt på *princippet om det demokratiske samfund*. Mennesker har evner, ret og pligt til at tage ansvar for samfundets anliggender. Et demokratisk samfund må sikre, at borgerne får mulighed for at udøve samfundsengagement, både som konkret bidrag til samfundsopbygningen

og som med- og modspillere til de til enhver tid siddende magthavere.

Civilsamfundet består af fællesskaber og aktiviteter, der ikke kan henføres under staten eller markedet. Det vil sige fællesskaber, der bygger på personligt engagement og ikke er styret af staten eller markedets profit-maksimering. Den politiske diskussion har i mange år drejet sig om statslig regulering contra de frie markeds kræfter. I civilsamfundet foregår en lang række aktiviteter, som falder uden for denne modstilling. Familien og de frivillige organisationer er centrale dele af det civile samfund. I kraft af det personlige engagement kan det civile samfund løse opgaver, staten eller markedet ikke har kompetence eller evne til. Velfærdsstaten eller markedet kan derfor aldrig erstatte civilsamfundets forpligtende og engagerende fællesskaber.

I forholdet mellem de forskellige fællesskabsniveauer i samfundet skal der gælde et *nærhedsprincip*, som indebærer, at de grundlæggende fællesskabers rettigheder og behov skal understøttes og sikres af de overordnede fællesskaber. Ifølge nærhedsprincippet skal de grundlæggende fællesskaber have ret og pligt til at løse alle de opgaver, som ligger inden for deres naturlige rækkevidde. De overordnede fællesskaber skal løse de opgaver, som ikke kan løses af de mere grundlæggende fællesskaber. Der skal være tale om en såkaldt *subsidiær nærhed*. Det vil sige, at de større fællesskaber skal have en støttende funktion over for de mindre fællesskaber (jvf. at det latinske ord 'subsidium' betyder 'støtte'). Således forstået er princippet et modstykke til centralismen, idet det indebærer, at de nære fællesskaber skal støttes, så de kan

løse så mange opgaver som muligt. Kun hvis opgaven ikke kan løses tilfredsstillende af de nære fællesskaber, skal den overtages af det større fællesskaber.

En økologisk markedsøkonomi skal sikre medbestemmelse og medansvar for så mange som muligt. Målsætningen er opretholdelse af et sundt miljø, højt beskæftigelsesniveau og et minimalt forbrug af begrænsede ressourcer samt menneskelig trivsel med et forsvarligt niveau af materiel velstand. Økonomisk udvikling må ligeledes have som mål at udligne den økonomiske kløft mellem nord og syd.

Forvalteransvaret skal i praksis føre til en politik præget af forsigtighedsprincippet. Det betyder, at tvivl i konkrete situationer altid skal komme miljøet, kulturen og menneskets sundhed til gode.

Kristendemokraterne vil altid hævde, for det første at verden kan blive bedre - og at det er værd at arbejde herfor - og for det andet, at det perfekte samfund aldrig vil blive realiseret. Der vil altid være brug for en politisk indsats på vej mod en bedre verden. Dette *princip om ikke-tilfredshed* betyder, at man aldrig bør slå sig til tåls med tingenes tilstand.

KRISTENDEMOKRATISKE I PRAKSIS – NOGLE EKSEMPLER

Forholdet mellem den kristendemokratiske ideologi og den praktiske politik kan ikke beskrives som en enkel matematisk teori. Men de ideologiske principper danner udgangspunkt for Kristendemokraternes arbejde med alle politiske spørgsmål. I de

følgende afsnit gives der nogle få eksempler på, hvorledes den kristendemokratiske ideologi udmøntes i praktisk politik.

Respekten for det enkelte menneske

Det følger af det kristne menneskesyn, at menneskets værdi er absolut og ukrænkeligt. Det absolutte menneskeværd fordrer en respekt for - og giver lige værdi til - alle mennesker, uanset livsstadie, religion, køn, seksuel orientering, kultur, afstamning osv. Retten til liv er den grundlæggende forudsætning for de øvrige menneskelige rettigheder. Det absolutte menneskeværd er således ufravigeligt knyttet til menneskets eksistens fra foster til grav. Endvidere følger det af opfattelsen af mennesket som en unik person, at mennesket er såvel materielt som ikke-materielt, og dermed andet og mere end en biologisk konstruktion. Mennesket kan uanset tidspunktet i livet ikke reduceres til en mindre helhed end det er.

Dette principielle udgangspunkt medfører i praksis, at menneskelivet skal respekteres fra foster til grav. Dette gælder også befrugtede æg, fosteranlæg og fostre. Derfor er målet at få retten til den fri abort afskaffet, og der må sættes aktivt ind for at nedbringe aborttallet.

Ligeledes bør eksperimenter med befrugtede menneskeæg og fosteranlæg forbydes. Endvidere skal der fortsat være forbud mod enhver form for kloning af mennesker. Det skal både gælde den reproduktive kloning, hvor formålet er at frembringe fuldbårne børn, og den terapeutiske kloning, hvor formålet er at frembringe fosteranlæg, som skal bruges til at helbrede syge mennesker. Der bør i

stedet for gives midler til forskning i dyrkning og specialisering af stamceller, der er taget fra fødte mennesker, til brug for behandling af sygdomme.

Mangfoldigheden og menneskers ret til at være forskellige skal bevares. Derfor skal der sættes klare regler for anvendelsen af gendiagnostikken, så den ikke fører til kontrol med den enkeltes arveanlæg eller frasortering af fosteranlæg og fostre med uønskede arveanlæg.

Det enkelte menneskes liv og værdighed skal også respekteres ved livets afslutning. Derfor er aktiv dødshjælp uacceptabel, og organdonation skal forudsætte donorens eget skriftlige samtykke. Sundhedssektoren og den sociale sektor skal sammen støtte den enkelte, så han eller hun kan leve sit liv bedst muligt. Døende og uhelbredeligt syge skal i livets sidste fase kunne vælge at tage ophold på et hospice.

Familien

Det følger af opfattelsen af mennesket som en person, at menneskets natur er relationel, dvs. at mennesket er et socialt væsen, der trives med fællesskab og engagement. Fællesskabsbehovet er frem for alt en erkendelse af, at menneskets identitet forudsætter relationer til andre. Mere filosofisk sagt, så forudsætter forståelsen af et 'jeg' at der er et 'du'. Familien er som startpunkt for et menneskeliv derfor det grundlæggende primære fællesskab. I familien begynder den personlighedsdannelse og socialisering, der skaber forudsætningen for et godt liv og medborgerskab.

Dette principielle udgangspunkt medfører, at familien bør være den grundlæggende

enhed i alle former for samfund, både som et nært socialt fællesskab og som samfundsniveau. Hensynet til familien skal derfor være udgangspunktet ved udformningen af al lovgivning, økonomi og offentlig planlægning. Det følger af nærhedsprincippet, at staten skal understøtte familien, hvor det er nødvendigt.

For at sikre familien bedst mulige vilkår som grundlæggende fællesskab for mennesker, så må diskriminationen af familiens kernefællesskab, ægteskabet, bringes til ophør. De høje skilsmissetal og de mange opløste familier understreger behovet for, at familiens kernefællesskab genoprettes for at skabe den bedste forudsætning for en tryk familietilværelse for både børn og voksne. Alle love og administrative regler skal derfor have som forudsætning, at ægteskabet er et forpligtende og livslangt fællesskab mellem to ligeværdige personer, mand og kvinde, med gensidigt ansvar for familiens trivsel og underhold.

Ud fra nærhedsprincippet skal forældre sikres ret til frit at vælge den form for omsorg for deres børn, som de selv anser for bedst. Offentlige ydelser skal derfor også udbetales til børnefamilier, der vælger selv at passe deres børn. Betaling for børnepasning (på daginstitution) skal i videst mulig omfang alene være for den tid, barnet bliver passet.

Desuagtet at ægteskabet er forstået som familiens kernefællesskab, så udgør alene-forældre også en kerne i familien. Her må højere fællesskabsniveauer, hvis det er ønsket og nødvendigt, i større grad understøtte familiefællesskabet. Alene-forældre skal derfor sikres den fornødne

hjælp og støtte for at kunne sikre deres børn omsorg og tryghed i opvæksten.

Fordi familien som fællesskab er grundlæggende for samfundet, og fordi ægteskabet er udgangspunktet for familiefællesskabet, så er det selvfølgelig et praktisk politisk mål at understøtte og bevare ægteskaberne ved hjælp af rådgivning og mægling, hvor det er muligt. Når det gælder samværsret og anbringelse af børn udenfor hjemmet, skal hensynet til barnets tarv være det vigtigste hensyn. Barnets eventuelle ønsker om at bevare kontakten til slægtninge skal så vidt muligt imødekommes, når samværet skal fastsættes. Ved valg af plejeforældre skal familierelationer til barnet tillægges positiv værdi. For at sikre barnet gode livsbetingelser skal der tages videst muligt hensyn til dets eksisterende netværk og sociale relationer.

En styrket etisk bevidsthed

Det er indeholdt i forvalteransvaret, at vi politisk skal arbejde på at fastholde og udbygge de positive kulturværdier, som findes i vort samfunds traditioner og institutioner. Det betyder først og fremmest et ansvar over for børn og unge.

Fremtidens samfund afhænger i høj grad af de værdier og holdninger, som de unge prioriterer højt. Disse udvikles under opvæksten gennem påvirkninger fra familien og i kontakten med samfundet. Skolen er børns og unges stærkeste kontakt med samfundet og indtager derfor en hovedrolle i disses personlige udvikling. Den skal derfor opmuntre elever til at være ansvarsbevidste borgere

i et demokratisk samfund. Generelt skal offentlige institutioner, hvor der færdes børn og unge, være en støtte til forældrene ved at give børn og unge etiske værdier og holdninger, der stemmer overens med udviklingen af ansvarsfølelse og demokratisk bevidsthed. Der fordres i denne opgave et tæt samspil mellem det primære nære fællesskab, familien, og de sekundære fællesskaber, i form af skolen og lignende.

Det er ligeledes vigtigt ud fra tanken om alle menneskers lige værd, at der i et flerkulturelt samfund til stadighed arbejdes mod racisme, fremmedhad og frygt. Dette kan bl.a. ske gennem en forstærket undervisning i skolen i dansk kultur, herunder kristendommens kulturskabende rolle. Desuden bør man fremme den tværkulturelle kontakt i samfundet.

Etik handler om andet og mere end sundhedsetik. Etik hænger sammen med alle politikområder og bør derfor være en del af enhver politisk diskussion i og om samfundet. Etikken er selve fundamentet i enhver stillingtagen. Den generelle etiske debat skal derfor ikke kun varetages af Etisk Råd og fagfolk, men være et anliggende for hele befolkningen. Der er behov for en gennemgribende indsats for at sikre en større etisk bevidsthed og stillingtagen i samfundet, og det fordrer en bevidst offentlig debat om etik, der underbygges af støtte fra alle de offentlige institutioner.

Demokrati

Ifølge det kristne menneskesyn har mennesket både kompetence, ret og pligt til at tage ansvar for samfundets anliggender. Et demokratisk samfund må

sikre, at borgerne får mulighed for at udøve samfundsengagement, både som konkret bidrag til samfundsopbygningen og som med- og modspillere til de til enhver tid siddende magthavere.

Det demokratiske system og den offentlige sagsbehandling skal være præget af åbenhed og gennemsigtighed og bygge på, at den enkelte skal have reel medindflydelse og medansvar for sit eget liv.

Det skal være muligt for berørte parter at opnå fuld aktindsigt, og der skal foretages offentlige høringer med de implicerede parter i alle sager, der behandles offentligt, herunder også i sager vedrørende beslutningerne i EU-regi.

Det danske demokrati bør være decentralt opbygget, så politiske beslutninger træffes så tæt på borgerne som muligt. Demokratiet sikres ikke kun ved at lade folkevalgte organer alene afgøre alle sager. Det fører i mange tilfælde kun til en magtelites udfoldelse uden folkelig forståelse for resultaterne. Der skal som led i den demokratiske proces lægges stor vægt på folkelig debat og bredt engagement bl.a. ved brug af offentlige høringer.

Opbygningen af offentlige institutioner og infrastruktur må ske til fordel for borgernes handlefrihed og personlige og sociale behov. Det må bl.a. sikres, at informationsteknologien ikke fører til marginaliseringer. Det skal derimod gennem uddannelse sikres, at alle interesserede bliver i stand til at anvende de nye teknologier.

Medborgersamfundet

Det følger af næstekærlighedstanken, at det menneskelige fællesskab er af afgørende betydning. Velfærd for den enkelte er mere end velstand i materiel betydning. Hverken det offentlige, organisationerne eller de frie markeds kræfter kan i sig selv skabe et velfærdssamfund. De kan højst skabe nogle af forudsætningerne herfor. Det ægte velfærd beror først og fremmest på den enkelte borgers relation til sin familie og andre borgere i de nære sociale fællesskaber.

Medborgersamfundet bygger på borgernes aktive engagement i de nære sociale fællesskaber. Her tager borgerne medansvar for hinandens liv og opnår indflydelse på deres egen hverdag. På det grundlag kan de på en meningsfuld måde engagere sig i samfundet som helhed.

Dette principielle udgangspunkt medfører, at vi skal skabe et samfund med respekt for den enkelte og vægt på de sociale fællesskabers betydning. Enhver skal have mulighed for at yde sit bidrag til samfundsfællesskabet. Det er vigtigt for samfundet, og det er også væsentligt for den enkelte, at der er brug for ham eller hende.

Informationsteknologi må endvidere anvendes til at styrke nærdemokratiet og fremme muligheden for at udføre en del af arbejdet i hjemmet. Dette vil kunne styrke de nære sociale fællesskaber.

Folkebibliotekerne skal bevares og styrkes som steder, hvor alle borgere frit kan skaffe sig informationer og følge beslutningsprocessen i det offentlige. Det må sikres, at adgangen til offentlige

informationer ikke gøres afhængig af at eje eller kunne betjene informationsteknologi.

Arbejdsmarkedet

Det følger af det kristendemokratiske samfundssyn, at personerne i samfundsfællesskabet er bundet sammen af et væv af gensidige rettigheder og pligter. Vi har både en ret at blive taget vare på og en pligt til at tage vare på andre. Vi har både ret og pligt til at deltage i de nære fællesskaber og samfundsfællesskabet. Det følger af næstekærlighedstanken og forvalteransvaret, at vi i gensidighed som personer skal drage omsorg for at forvalte jordens ressourcer på en ansvarlig måde. Endvidere at alle mennesker har lige værdi, og dermed lige ret og pligt til at deltage i alle dele af samfundsfællesskabet.

Dette principielle udgangspunkt medfører, at det både bør anses som en rettighed - såvel som en pligt - at man som medborger deltager på arbejdsmarkedet.

Strukturerne på arbejdsmarkedet må ad lovgivningens vej gøres så smidige, at de ikke skader menneskelige og sociale forhold. Arbejdsmarkedet skal som sekundært fællesskab respektere og understøtte de primære fællesskaber, herunder familien. Arbejdsmarkedet må f.eks. ikke hindre forældre i at bruge den nødvendige tid på deres børn. Ligeledes skal småbørnsforældre, der vælger at stå helt eller delvist uden for arbejdsmarkedet i en periode, kunne vende tilbage til arbejdsmarkedet på lige vilkår med de øvrige arbejdstagere, uden at de f.eks. kommer bagefter i pensionsoptjening.

Da det ikke kun er en pligt, men også er en ret for alle at have en meningsfuld beskæftigelse, så skal der oprettes jobtyper så personer med nedsat erhvervsevne – i det omfang det er muligt – kan udnytte deres ret til at tage beskæftigelse, for derigennem at bidrage til egen forsørgelse og samfundsfællesskabet.

Personer med ideer, initiativ og mod til at begynde egen virksomhed skal støttes heri af det offentlige, dels på grund af ansvaret for at udnytte menneskelige ressourcer til samfundsgavnligt formål, dels fordi det selvstændige erhvervsansvar tydeliggør det personlige ansvar.

Ansvarlig økonomi - forvalterøkonomi

Det følger af forvalterskabstanken, at mennesket er forpligtet på at sikre, at jordens ressourcer administreres forsvarligt. Der skal tages hensyn til samtidens og fremtidens behov og rettigheder. Man bør lægge vægt på en forvaltning, der ikke overbelaster naturens og menneskets bæreevne. Menneskelige, sociale og økologiske ressourcer skal forvaltes med respekt og ansvarlighed. Ydermere følger det af næstekærlighedstanken, at vi alle er forpligtet på at drage omsorg for hele menneskeheden, tage vare på hinanden, yde næstekærlighed og bekæmpe uretfærdighed.

Dette principielle udgangspunkt betyder, at målet for en kristendemokratisk økonomisk politik adskiller sig fra målet hos de traditionelle politiske ideologier, som primært stræber efter at skaffe flere materielle goder til borgerne. Med udgangspunkt i forvalteransvaret er målet

i en kristendemokratisk optik, at der er "etik i økonomien", og at der er basis for en ansvarlig økologisk udvikling. For Kristendemokraterne er en god økonomi blot et middel til at skabe en bedre og mere retfærdig verden, hvor der sikres en udvikling på et forsvarligt niveau af materiel velstand med et sundt miljø med minimalt forbrug af de begrænsede ressourcer og en udligning af kloben mellem verdens rige og fattige. Målet er et samfund, hvor grådighed og egoisme erstattes af ansvarlighed og fællesskab.

I det danske samfund har de fleste flere materielle forbrugsgoder, end de har et reelt behov for. Samtidig er gruppen af marginaliserede medborgere vokset foruroligende. Derfor må der afsættes tilstrækkelige ressourcer til de svageste i samfundet, ældre, hjemløse og ensomme.

Den økonomiske politik, og ikke mindst skattepolitikken, arbejdsmarkedspolitikken og socialpolitikken, er vigtige redskaber til at nå det samfund, hvori borgerne har et godt liv.

Skatte- og afgiftspolitikken skal bruges til at motivere befolkningen til et forbrug, der i højere grad end nu tager hensyn til uerstattelige ressourcer og bidrager til at reducere forureningen. Skatte- og afgiftspolitikken skal også motivere erhvervslivet til at udvikle mindre miljøbelastende produkter og produktionsmetoder.

Vort globale ansvar

Det følger af forvalteransvaret og næstekærlighedstanken, at ansvaret for vore medmennesker rækker ud over egne landegrænser. Ansvaret for at forvalte og

fordele jordens ressourcer er grænseoverskridende. Solidaritet er ikke begrænset til en gruppe, klasse eller nation – den omfatter alle mennesker. Dette principielle udgangspunkt medfører et grundlæggende ønske om at skabe en mere retfærdig fordeling af jordens ressourcer, så den økonomiske kløft gennem kloden udjævnes og vores globale medborgere sikres et værdigt liv. Dette indbefatter også en bedre forvaltning af ressourcerne i de rige lande. Jordens ressourcer rækker nemlig ikke til den helt nødvendige stigning i materiel levestandard for verdens fattige, hvis de rige lande fortsætter deres forbrugsudvidelse

Ansvar for vores globale medborgere indbefatter f.eks. at vi giver udviklingsbistand, for at igangsætte en positiv og mere tryk udvikling i ulandene, at vi sikrer ulandene bedre handelsbetingelser bl.a. ved at toldmurene om de rige lande nedbrydes, og ved at de fattigste landes gæld afvikles. U-landenes udvikling bør, ud fra nærhedsprincippet, ske på deres egne præmisser. Dette indebærer, at et u-lands egne målsætninger om landets udvikling bør lægges til grund for udviklingspolitikken og ikke andre aktørers egeninteresse. Udviklingsbistanden skal derfor bl.a. gives under hensyntagen til landenes bestræbelse på at bekæmpe korruption og deres regeringsførelse, og ved at kanalisere en del af udviklingsbistanden gennem frivillige organisationer på græsrodsniveau.

Da mennesket er ufuldkommet kan krige og konflikter mellem stater og folk og ikke undgås. En bestemt måde at indrette samfundet på vil aldrig helt eliminere

konflikter mellem mennesker, men demokrati, fattigdomsbekæmpelse og internationalt samarbejde vi bidrage til en tryggere og mere stabil verden. Med udgangspunkt i menneskeværdet er det svært at forsvare krig. Krig er en udfordring til tanken om livets ukrænkelighed og til næstekærlighedstanken. Det globale ansvar skal bygge på menneskers sikkerhed og frihed.

KRISTENDEMOKRATISK TÆNKNING SOM EN PROCES

De politiske områder, som er diskuteret her, er vigtige, men de er ikke udtømmende for det politiske felt. På den anden side er det med disse markeringer illustreret, hvorledes man kan udfolde kristendemokratisk tænkning baseret på de tre ideologiske grundprincipper i praktiske sammenhænge. Udformningen af kristendemokratisk realpolitik er en stadig proces, som foregår i samtale og debat inden for det fællesskab, som Kristendemokraterne udgør. Partiet indbyder alle, som kan tilslutte sig grundprincipperne, og som kan tilslutte sig ideen om et samfund præget af kristne etiske værdier til at deltage i arbejdet med udformning og stadig aktualisering af dansk kristendemokratisk tænkning.

Kristendemokraterne
Allégade 24 A 1.,
2000 Frederiksberg
Tlf. 33 27 78 10 E-mail: kd@kd.dk
Hjemmeside: www.kd.dk

For oplysninger om ophavsret og brugerrettigheder, se venligst www.kb.dk

For information on copyright and user rights, please consult www.kb.dk